

Cestou uviděl člověka

Pozdrav:

Milí bratři a milé sestry, vítám Vás na těchto bohoslužbách apoštolským pozdravem:
Milost Pána našeho Ježíše Krista a láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi Vámi.
Amen

Introit:

2 Dobrořečit budu Hospodinu v každém čase, z úst mi bude znít vždy jeho chvála.
3 O Hospodinu mluv s chloubou, moje duše, ať to slyší pokorní a radují se.
4 Velebte Hospodina se mnou, vyvyšujeme spolu jeho jméno. (Žalm 34, 2-4)

Píseň: 209 (Ó slunce spravedlnosti)

Modlitba:

Hospodine, stojíme zde ztišení před tvou tváří, oči většinou sklopené k zemi, a přesto svými myšlenkami u Tebe. Snažíme se dosáhnout Tvé přítomnosti, snažíme se nalézt tvoji moudrost. Snažíme se, ale naše snaha je často tak neobratná a mysl zaměstnaná jinými věcmi, že tě ztrácíme z dohledu. Naštěstí ty nás ne. A za to ti můžeme jen děkovat. Nebo také prosit, aby nás tvoje ruka držela pevně v tvé milostivé dlani.

Ježíši Kriste, prošel jsi tento svět již dávno před námi, potkal jsi spoustu lidí jako my a ukázal jim správný směr běhu života. Jsi pro nás nejen příkladem a výzvou, nýbrž i Spasitelem – tím, kdo nám dal svou obětí svobodu od závislosti na tomto světě. Chválíme tě za naši úžasnou volnost.

Duchu svatý, bez tebe jsme jako tráva ve větru, zmítaní a klátiví, neposední a bez pokoje. Jen s tebou máme šanci odolávat divému vichru každodenního žití. Prosíme o tvoji ochranu.
Amen.

I. Čtení:

Milí bratři a milé sestry, vyslechněte si slova z Písma svatého, jak je nacházíme zapsaná v evangeliu podle Jána v 9 kap., ve verších 1-41.

Blahoslavení jsou všichni, kteří slyší Boží slovo a ve svém srdci ho zachovávají. Amen

Píseň: 500 (Já chtěl bych, Bože můj)

Slůvko dětem:

Využijte témata, která nevyužijí učitelé NŠ v práci se staršími dětmi. Pak se můžete ptát: Co lidé v životě hledají? – Děti v nedělní škole se s touto otázkou setkají, a položil ji sám Pán Ježíš dvěma mužům, kteří za ním přišli. Děti se dozvědí, co mu odpověděli a jak se tím změnil jejich život.

Do bohoslužeb můžete také přinést dopis, který bude nadepsán „Ježíš“. Ptejte se, kam se takový dopis má doručit, kde Ježíš bydlí. A je to vůbec důležité vědět? Možná někdy ano – když chceme někoho poznat, musíme s ním chvíli žít, třeba v jeho domě.

Píseň: „Všechny děti v celém světě“ ze zpěvníku „Buď Tobě sláva“

Kázání:

Slova Písma svatého, nad kterými se budeme dnes zamýšlet, jsou zapsaná v evangeliu podle Jána v 9 kap., ve verších 1-5. Tam čteme:

1 Cestou uviděl člověka, který byl od narození slepý.
2 Jeho učedníci se ho zeptali: „Mistrě, kdo se prohřešil, že se ten člověk narodil slepý? On sám, nebo jeho rodiče?“
3 Ježíš odpověděl: „Nezhřešil ani on ani jeho rodiče; je slepý, aby se na něm zjevily skutky Boží.
4 Musíme konat skutky toho, který mě poslal, dokud je den. Přichází noc, kdy nikdo nebude moci pracovat.
5 Pokud jsem na světě, jsem světlo světa.“ (Ján 9, 1-5)

Milí bratři a milé sestry.

9. kapitola popisuje uzdravení slepého od narození. Je jedním z vrcholů Janova dramatického vypravěčského umění, v němž jediné slovo není zbytečné. Slepce od narození je víc než **historický jedinec**. Je představitelem zvláštního typu - **setkání s Ježíšem ve víře**. Tento slepec po umytí se ve vodě Siloe je příkladem člověka, který byl při prvním setkání osvícen, ale ve skutečnosti přichází k poznání Ježíše až později - po procesu a vyloučení ze synagogy.

Zde se může skrývat poselství janovským křesťanům, kteří prožívali podobný osud: mít odvalu, skrze výslechy a soudy, ve kterých se víra stává hlubší, než byla při prvním setkání s Kristem. Jan celý příběh vybudoval v napínavé drama: rostoucí řada dotazů na adresu uzdraveného slepce; prohlubující se nepřátelství a zaslepenost vyslychajících, kteří jej vyloučí ze synagogy; jenže díky výsledku slepec stále více chápe, kdo je Ježíš; rodiče se pokoušejí vyhnout se jasnému stanovisku **pro či proti Ježíši**. Celý příběh tak ilustruje, jak s příchodem Ježíše ti, kteří tvrdí, že **vidí, oslepnou, a slepí nabývají zraku**.

Hlavní „**hrdina**“ dnešního evangelijního příběhu by se mohl také **radovat a jásat – byl slepý a kolem jde někdo, kdo mu vrátí zrak. Vrátí!** Ani ne: jak se mu mohl vrátit, když ho předtím nikdy neměl. On byl totiž slepý od narození. Je to člověk, který nevidí sebe, ani toho druhého. **Žije ve tmě**. Žije jako ten, kdo se ještě nenarodil. Tento člověk, **odjakživa slepý**, nikdy neviděl světlo, neví ani, jak vypadá.

Náš dnešní příběh začíná třemi (*úžasnými*) slovy: „**Cestou uviděl člověka, ...**“

Jak jsou té „**cesty Páně jsou nevyzpytatelné...**“ Těch cest k Pánu Bohu jsou desítky, stovky, tisíce, a přece Ho občas neumíme najít. Ptáme se, která je ta správná **cesta**? Je to ta evangelická, či katolická, nebo snad charismatická? A co cesta Židů, muslimů, jehovistů, či budhistů? Má člověk právo o tom rozhodovat? Každé náboženství se snaží přivést člověka na správnou cestu – k osvícení (nebo si to alespoň namlouvá). **My všichni si pak vybíráme**. Žijeme ve světě, v době, která nám dává na výběr. Ve světě supermarketů náboženství! Už jenom si vybrat.

Každý z nás má svou vlastní cestu, na které potkává ostatní lidi, potkává se s anděly, nebo s Bohem. Cestu, na které stavíme, budujeme, plníme si sny, milujeme i odpouštíme; zapomínáme, ale i boříme, zlobíme se, nenávidíme, dokonce ubližujeme. Neseme si svůj úděl, své bolesti, své starosti, své hříchy. Jsme buď chromí, němí, či slepí. Jsme buď farizejové, celníci, nebo „*piláti*“ (ti, kteří odsuzují, a pak si myjí ruce). Jedno však víme – potřebujeme **pomoc, občas potřebujeme nasměrovat**. I my sami toužíme po **uzdravení**. Máme **naději a věříme**, že potkáme Krista. Vlastně On nám jde naproti, je napravo i nalevo, nese nás na ramenech, nebo se s ním vznášíme a pocítujeme nebe. Možná jsme se s Ním už setkali a nyní **On se stal naší cestou**.

Je to Bůh, který se s námi setkává. V našem nitru, v našem svědomí, v našich modlitbách.

My dnes máme před sebou – člověka od narození slepého. Fyzická nemožnost vidět je tu vzata jako obraz pro vyjádření **duchovní slepoty**. Tento příběh začíná u fyzického zraku a končí u zraku duchovního. Slepí je ten, kdo neví – kde je, odkud přichází a kam jde. Tato slepota mu (i nám) brání uvidět **pravdu**.

Ve světě, ve kterém náš nejmenovaný slepý žil, se každá nemoc spojuje s vinou (trestem za hřích). Za vlastní, nebo (pokud byl člověk postižen již od dětství) za hříchy minulých generací. Slepota tedy pocházela vždy z nějakého provinění. „*Rabbi, kdo zhřešil, že se narodil slepý? On sám, nebo jeho rodiče?*“ Zhřešit znamená „*minout cíl*“ nebo „*ztratit stopu*“. Hříšný člověk je člověk ztracený – je jako oko, které nevidí. Tam kde učedníci, sousedé, farizeové a vůbec celá společnost **vidí hřích a vinu**, vidí Kristus **lidskou nouzi, pomoc a odpuštění**.

On přichází, aby nás z této **slepoty vysvobodil**, a tak nám umožnil prožít něco nové, nepoznané. On před námi proměňuje tmu ve světlo.

Hříšníkem není tedy slepec, kterému se daří zle, ale ten, kdo brání dobru tím, že utiskuje druhé. A přitom všem si myslí, že koná podle Zákona. To je ta zaviněná slepota, ze které nás chce **Kristus vysvobodit**. Těžko si lze představit překvapení a radost ze **světla** – zvlášť u člověka, který nikdy nic neviděl. Darování zraku slepým je mesiášský úkon.

Uzdravený slepec si **zraku** ještě ani pořádně neužije a už má za zády pomlouvače. Ještě není schopen pořádně se zorientovat ve světě, který najednou vidí, a už se ocitá v nedobrovolném kolotoči událostí.

„**Sousedé a známí**“ jsou vyvedeni z míry – jak si to vysvětlit, to není možné, je to vůbec on, nebo někdo jiný? Ten, kterého jsme vídali, byl přece slepý, nehybný a závislý na druhých. Teď, ale **chodí a je svobodný**. A k tomu všemu byla sobota. Je to nějaké podezřelé, raději to zkonzultujeme s odborníky.

A tak ho odvedou k **farizejům**, a tady teprve nastává to pravé drama. Bývalý slepec absolvuje několik koleček doslova inkvizičních výsledků; za útočnost a aroganci, se kterou „**učitelé lidu**“ dorážejí na svoji oběť, by se nemuseli stydět ani vyšetřovatelé totalitních režimů. Do výsledku jsou vtaženi i slepcovi rodiče, kteří mají dosvědčit, že jejich syn vlastně nikdy slepý nebyl. Celá událost je z jejich pohledu, jenom podvod a blamáž, dopředu domluvený trik.

Bývalý slepec je vyzván, aby sám za sebe svědčil o člověku, který ho uzdravil. Nepřemýšlí o svém **uzdravení**, ale o tom, kdo ho **uzdravil**. Jediný, kdo je schopen **mluvit o Kristu**, je ten, kdo, **se nechal Ním uzdravit**. Jediným jeho argumentem je to – co osobně prožil, co ho změnilo, bylo **setkání s Ježíšem**. „*Jedno však vím, že jsem byl slepý, a teď vidím.*“

To je událost v jeho životě, kterou z něj nikdo nevytluče a již mu nikdo nevezme. Nechce se mu tvrdit, že černá je bílá, nebo že čtvereček je kulatý. **On prostě svědčí slovy**: „*Kdyby ten člověk nebyl od Boha, nemohl by nic udělat.*“

Tragédií těch **farizejů** je, že přestože znají Písmo a usilují o zbožný život – jsou stále v zajetí svých vlastních představ, tradic a konstrukcí. Místo toho, aby chápali, jsou slepí – sami nevědí, kdo je ten, který **dává uzdravení**.

„*To je právě divné, že vy nevíte, odkud je – a otevřel mi oči*“, vyhmátl slepec podstatu problému. Máte plná ústa **Boha a náboženství** – a přitom si žijete ve svém umělém světě pravidel o sobotách a jiných věcech a neumíte vysvětlit, jak Bůh působí v reálných lidských životech.

V našem příběhu tělesné vidění a slepota odkazují k vidění a slepotě duchovní. Ježíš znovu připomíná, že je **světlem světa** – to je motiv, který se Janovým evangeliem táhne jako červená nit – a tomu, kdo jej následuje, zaslibuje, že „*nebude chodit ve tmě, ale bude mít světlo života*“ (J 8, 12). Světlem života může od nynějška vidět i ten kdo byl od narození slepý – ten kdo dosud znal jenom temnotu.

Zlomový moment přichází v **osobním setkání s Ježíšem** – v okamžiku kdy mu uvěříme, kdy ho necháme vstoupit do svého života. Ježíš nás chce pomazávat blátem s vlastní slinou, dává nám tedy něco ze sebe sama, ale posílá nás také, abychom se šli umýt, očistit, rozejít se s tím starým, co je v nás.

Zrak se stal tomu slepci **znamením a víra jeho významem**. Slepčova otázka po Synu člověka se změnila v radostné vyznání: „**Vím, komu jsem uvěřil!**“ A co my bratři a sestry? Taky víme, komu jsme uvěřili? Kam vedou naše cesty? A jak to teda vypadá s naším uzdravením?

Píseň: 673 (Dej odvahu včas slyšet)

Ohlášky:

Přímluvná modlitba:

Pane náš,

- i uprostřed davu či skupiny přátel se můžeme cítit osamocení,
- i na výšinách úspěchu, slávy a bohatství můžeme mít pocit, že jsme na dně,
- i s plným břichem a zásobami přetékající ledničkou můžeme hladovět.

Ale ty, Pane, to můžeš změnit, můžeš vkročit do našich životů, kdo se ti chce otevřít, můžeš dát každému naději a víru, pevnou půdu pod nohama, plný vztah i plné srdce.

Prosíme tě, aby to tak bylo a abychom mohli být těmi, kdo získají znova a znova tvou milost, a předávali ji dál.

Pane náš, hledáme u tebe pomoc pro tápající, trpící, pro nemocné a umírající, hledáme u tebe pomoc tam, kde nemáme už věci ve svých rukou. Zvláště dnes a tady.

Pane, prosíme za sílu k práci, prosíme za nové vyslání, prosíme za duchovní uzdravení.

Prosíme, aby Tvé světlo zazářilo těm, kteří žijí ve tmě.

A pozvedáme k Tobě oči i mysl ve společné modlitbě:

Otčenáš....

Píseň: S 79

Posláni:

Toto praví Hospodin: Poslouchejte mě a budu vám Bohem a vy budete mým lidem, chodte po všech cestách, jak jsem vám přikázal, a povede se vám dobře. (Jer 7, 23)

Požehnání:

Nechť se před vámi otevírá stále volná cesta.

Nechť máte vítr stále v zádech.

Nechť vám do tváří stále svítí teplé sluce.

Nechť vaše pole stále jemně zkrápí déšť.

A dokud se znovu nesetkáme, nechť vás Bůh ochraňuje ve své dlani.

Amen.

Píseň: 582 (Toužíme v lásce žítí stále)